

ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ КАНАДИ

У рейтингу найкращих систем вищої освіти світу QS Канада посідає 5 місце. Навчаючись в цій країні, студенти мають безліч чудових можливостей здобути практичний досвід роботи в канадських компаніях. Це підвищує їхні шанси на успішне працевлаштування в будь-якій країні після випуску. University of Toronto, University of Waterloo, University of Alberta та McMaster University входять в ТОП 50 університетів за рівнем працевлаштування випускників. Все завдяки потужній роботі центрів працевлаштування при університетах. Університети Канади більше зосереджені на підготовці студентів за бакалаврськими, магістерськими та PhD програмами. Наразі в Канаді є попит на фахівців таких спеціальностей: інженерія, медицина, охорона здоров'я та біотехнології.

Навчаючись в Канаді на англomовній програмі, можна не лише покращувати знання англійської, а й вивчити французьку. В багатьох коледжах та університетах є додаткові курси з англійської та французької мов, що орієнтовані саме на іноземних студентів. Канада є однією з найбільш безпечних країн світу. В рейтингу Global Index Peace 2019 вона займає 6 місце. Монреаль, Торонто, Ванкувер, Оттава, Квебек є найпопулярнішими студентськими містами з відмінними умовами життя. Канадські заклади вищої освіти відомі якістю підготовки фахівців на міжнародному рівні. Три з них входять до сотні найкращих університетів світу: University of Toronto (29 місце), McGill University (35 місце), University of British Columbia (51 місце). Всього у цьому рейтингу представлені 1400 університетів 92 країн світу.

Вища освіта в Канаді не поступається за якістю сусідній американській, однак канадські університети та коледжі мають вагому

перевагу – нижчу вартість навчання. В середньому вартість навчання на 30% менше, ніж в США, Великобританії та Австралії. Та ж сама тенденція стосується і вартості проживання. Саме тому безліч студентів з України обирають навчання в Канаді як розумну альтернативу за співвідношенням «ціна – якість». На відміну від сусідніх Штатів, має більш лояльне ставлення до бажання іноземних студентів заробляти. Тут студенти можуть працювати за межами кампусу до 20 годин на тиждень під час навчального року та повний робочий день під час канікул. Під час навчання студенти можуть пройти оплачуване стажування. Так вони отримують не лише досвід роботи за фахом, а й заробляють трохи грошей на власні потреби. Канада також цікавить іноземних студентів ще й тим, які можливості мають випускники місцевих університетів для проживання, працевлаштування і розвитку кар'єри. Після завершення навчання студенти можуть отримати дозвіл на працевлаштування. Випускники програм тривалістю до 1 року отримують дозвіл на працевлаштування в Канаді на 1 рік. Випускники програм тривалістю 2 і більше років отримують дозвіл на 3 роки.

Канадська система освіти характеризується високим рівнем надання освітніх послуг. Це стосується усіх ланок освіти. Більше того, від того, наскільки якісно буде організовано процес навчання залежить і ґрунтовність отриманих знань. Метою вищої освіти є «озброїти» студента необхідними знаннями і навичками, які відповідають вимогам суспільства. Важливим є й питання доступності. Воно включає в себе не лише фінансову сторону, але і поняття архітектурної доступності. Останнє є неабияк важливим для осіб з особливими потребами. Слід також пам'ятати і про принцип студентоцентризму. Саме він повинен бути дотриманим при організації навчання.

Проблемі функціонування вищої освіти в Канаді приділяли увагу В. Павлюк, О. Ферт, М. Степанець, І. Руснак, А. Підгаєцька, С. Чирва, О. Ігнатова тощо. У своїх роботах вони описали особливості

функціонування вищої освіти в Канаді; охарактеризували форми організації навчання; розглянули питання інклюзивності в освіті, а також специфіку дистанційного навчання у вищих навчальних закладах. Значний інтерес викликає стаття Г. Козлакової «Вища освіта в Канаді: деякі враження про університети Оттави і Торонто». У ній авторка описує адміністрування вищої освіти; особливості педагогічної підготовки вчителів та подає матеріали про два університети, а саме: Карлетонський університет в Оттаві та університет міста Торонто.

Цікавою формою організації навчання є консультації. Вони передбачають зустріч викладача з окремим студентом. Таким чином, студент має змогу проконсультуватися з того чи іншого питання, яке стосується певної навчальної дисципліни. Серед методів організації навчальних занять в університетах Канади переважають інтерактивні (робота в групах, рольові ігри, брейнстормінг). Такі методи забезпечують моделювання професійних ситуацій, формування вмінь і навичок вирішення задач, розвивають креативне мислення і сприяють формуванню практичних навичок майбутніх фахівців [1, с. 172-173]. Використання саме таких методів сприяє кращій мотивації студента до навчання. На додаток вони допомагають ґрунтовнішому засвоєнню навчального матеріалу. Також сам процес навчання стає більш результативним, маючи на меті зробити вищу освіту доступною кожному. Наприклад, Канадський фонд стипендіальної підтримки Тисячоліття надає стипендії (до 3000 канадських доларів) на здобуття освіти дітям із неблагополучних та малозабезпечених сімей у рамках опікунських стипендіальних програм. Канадська програма студентських позик здійснює політику кредитування, надає позики та позички студентам вищих навчальних закладів, які зазнають фінансових труднощів [2, с. 246]. У деяких ЗВО студент може обирати час лекцій і семінарів, складати власний план навчання, обирати предмети [1, с. 173]. Можна виокремити такі найбільш характерні особливості канадської системи вищої освіти, як:

- кожна провінція та територія має своє Міністерство освіти й особливу її систему;
- право присудження наукових (бакалавра, магістра, доктора) ступенів надається лише університетам;
- університетські навчальні програми підготовки майбутніх вчителів складаються з таких частин як: загальна підготовка, викладання фахових предметів та професійна підготовка [3, с. 215].

У канадській системі освіти звертають увагу і на питання інклюзивності. Загалом інклюзивна освіта передбачає індивідуальний підхід до кожного студента під час якого враховуються його індивідуальні особливості. Її метою є адаптувати освітній простір для осіб з особливими потребами, Поширеним у цій країні є й дистанційне навчання. Наявна велика кількість електронних дистанційних курсів, за якими можуть навчатись студенти, які, наприклад, не мають змоги відвідувати вищій навчальний заклад. Практикується дистанційне навчання через листування та засоби масової інформації. Використовуються вони як у формальній (організованій), так і у неформальній (самоорганізованій) формі освіти. Найкраще опановування курсом дистанційної підготовки здійснюється шляхом електронної освіти, оскільки при цьому надається можливість багатостороннього діалогу з викладачем та іншими слухачами [3, с. 4]. Використання дистанційного навчання у ВНЗ дає можливість навчатись віддалено та в індивідуальному темпі, а ще характеризується мобільністю. Також студент має змогу здобувати освіту без відриву від основної діяльності.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Брига Т. Р. Форми організації навчання у вищій школі Канади. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. 2013. № 35. С. 171-174.
2. Ігнатова О. М. Система вищої освіти в Канаді. Наукові записки

Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : Педагогіка і психологія. 2015. № 44. С. 244-249.

3. Павлюк В. І. Дистанційна освіта в університетах: канадський досвід. Науковий огляд. 2015. № 10 (20). С. 1-5.

4. Степанець М. Структурні особливості системи вищої освіти у Канаді. Науковий вісник мукачівського державного університету. Серія «Педагогіка та психологія». 2019. Вип. 1(9). С.213-216.